

УДК 336.012

Аналіз підприємницької діяльності в умовах інноваційної економіки.

Томах Вікторія Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри Менеджменту, логістики та економіки

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

contacttvv@gmail.com

В сучасних умовах розвитку світової економіки важливим завданням суб'єкта підприємницької діяльності є не тільки втримання стабільного зростання свого підприємства, а й забезпечення його постійного розвитку через впровадження інновацій та отримання завдяки їм нових конкурентних переваг. Своєчасне реагування на зміни навколишнього середовища та виникаючі загрози можливе тільки за умови постійного відстеження та аналізу як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Небезпека для ряду суб'єктів підприємницької діяльності полягає в тому, що вони впевнені, що проведення економічного (техніко-економічного, фінансового) аналізу діяльності є необхідним тільки для проведення на великих підприємствах. Саме відмова середніх та малих суб'єктів господарювання від проведення аналізу їх діяльності є однією з причин їх можливого подальшого занепаду та ліквідації. В умовах інноваційної економіки значення своєчасно проведеного аналізу підприємницької діяльності тільки підвищується, бо саме він дозволяє виявити вузькі місця та можливі ресурси для впровадження інновацій на визначеному етапі господарювання.

Таким чином, метою аналізу підприємницької діяльності є своєчасне забезпечення управлінця якісною інформацією, стосовно будь-якого етапу чи то сфери діяльності. Саме представлення такої інформації надає можливість підприємцю своєчасно відреагувати на внутрішні та зовнішні загрози та найбільш повно використати наявні ресурси з метою отримання нових та втримання наявних конкурентних переваг.

В економічній літературі, присвяченій аналізу діяльності виокремлюють значний перелік завдань, що повинні вирішуватись завдяки його проведення. До основних задач аналізу підприємницької діяльності на даний час доцільно віднести такі, як:

оперативна оцінка результатів діяльності суб'єкта господарювання та його підрозділів, визначення причин відхилення від плану;

визначення та врахування чинників, що впливають на результати виробництва та продаж визначених товарів та послуг, своєчасне реагування на їх вплив;

обґрунтування оптимальних управлінських рішень;

визначення резервів економії витрат підприємницької діяльності.

Якісне виконання всіх задач аналізу підприємницької діяльності можливий тільки за умови його своєчасного та якісного проведення. Для отримання найкращих результатів доцільним є виконання всіх етапів такого аналізу. На даний час, в умовах інноваційного розвитку найбільш доцільним є проведення аналізу підприємницької діяльності за наступними етапами.

Перший етап. Визначення та чітке окреслення мети та завдань аналізу відповідно до потреб управлінця та проблем, що виникли. На цьому ж етапі доцільним є проведення ознайомлення з матеріалами і результатами раніше проведеного аналізу за окресленою програмою чи відібраними об'єктами, яке дасть змогу не лише оцінити ефективність вже проведеної аналітичної роботи, а й врахувати при подальшому плануванні допущені раніше помилки і недоліки.

Другий етап. Визначення та розробка програми дій, складення робочого (календарного) плану, визначення кола учасників, розподіл обов'язків між ними. На даному етапі розробляється також схема, методика, макети аналітичних таблиць, форм, методичні вказівки щодо їхнього заповнення, а також способи графічного оформлення результатів аналізу.

На третьому етапі відбувається безпосередній збір інформації необхідної для проведення визначеного аналізу (статистична звітність, дані синтетичного й аналітичного обліку, планова документація, результати спеціальних досліджень

тощо), перевіряється їхня вірогідність і повнота, якість відповідно до мети аналізу. Саме достатня і вірогідна інформація є головною умовою успішності аналітичної роботи.

Четвертий етап. На даному етапі здійснюється аналітична обробка інформації за допомогою спеціальних методів та прийомів; забезпечується порівнянність показників; аналізуються причини динамічних змін і відхилень від базового завдання; з'ясовуються причини негативних явищ; кількісно вимірюється вплив факторів; виявляються потенційно невикористані можливості поліпшення роботи підприємства. В результаті групування виділяють фактори, які залежать та які не залежать від підприємства. Надалі особливу увагу приділяють факторам, які безпосередньо залежать від роботи підприємства або його структурного елемента (цеху, дільниці, робочого місця чи іншого окремого функціонального підрозділу управління).

П'ятий етап. На останньому етапі аналізу підприємницької діяльності проводиться підсумкова оцінка діяльності та узагальнення результатів аналізу, а саме: визначаються резерви виробництва, розробляються пропозиції, розраховується економічна ефективність від впровадження заходів та визначається їхній вплив на показники роботи підприємства. Розроблені висновки та пропозиції оформлюються у вигляді пояснювальної записки до звіту з аналізу.

Таким чином, саме дотримання всіх етапів проведення аналізу підприємницької діяльності дозволить отримати найбільш якісну інформацію для подальшого прийняття на їх основі виважених управлінських рішень.

Література

1. Бутенко Д.С. шляхи розвитку підприємницької діяльності в Україні / Д. С. Бутенко, Ю. С. Довгопола // «Молодий вчений». – 2016. – № 12 (39). – с. 682-685.

2. Сагайдак Ю. Підприємницька діяльність як основна форма реалізації економічних прав людини. Теоретико-правовий аспект / Ю. Сагайдак // Господарське право і процес. – №7. –2016. – с. 44-48.

3. Скорук О. В. Стан та проблеми розвитку підприємництва в Україні / О. В. Скорук // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Економіка та управління національним господарством. – 2016. – Випуск 2 (02). – с. 107-110